

Kostnadseffektivt å fjerne amalgamfyllinger hos pasienter med helseplager de mistenkte var påvirket av amalgam

Lars Björkman

OM FORFATTEREN

Lars Björkman er tannlege, med.dr. og leder for Bivirkningsgruppen for odontologiske biomaterialer ved NORCE; samt professor II ved Institutt for klinisk odontologi, Det medisinske fakultet, Universitetet i Bergen

Adresse: Lars.Bjorkman@norce-research.no

Helseøkonomiske analyser av data fra et prosjekt med utprøvende behandling viste at fjerning av amalgamfyllinger hos pasienter med helseplager de mistenkte var påvirket av amalgam, var en svært kostnadseffektiv intervensjon. Resultatene av analysene er publisert i tidsskriftet PLoS ONE (1).

Både kostnader knyttet til erstatning av amalgamfyllinger (intervensjonskostnader) og kostnader ved bruk helsetjenester var inkludert i analysene. Sistnevnte ble fastsatt ved hjelp av pasientenes rapporterte bruk av helsetjenester og detaljerte kostnadsberegninger på individnivå. Generell helse og helserelatert livskvalitet ble dokumentert ved bruk av spørreskjemaet «EQ-5D-5L» ved starten av studien og ved oppfølgingen et år etter avsluttet utskifting.

Data fra gruppen som fikk skiftet ut sine amalgamfyllinger (Amalgam-kohort) ble sammenliknet med en gruppe pasienter med lignende plager (sammenligningsgruppe), men som ikke mistenkte at plagene var påvirket av amalgamfyllinger.

Kvalitetsjustert leveår (såkalt QALYs) ble brukt som hovedresultatmål. Den inkrementelle kostnadseffektiviteten (inkrementell kostnad-effekt-ratio; IKER - det vil si ratio mellom forskjellen i kostnader mellom gruppene og forskjellen i kvalitetsjusterte leveår)

ble beregnet. IKER ble således estimert som økte (inkrementelle) kostnader ved fjerning av amalgamfyllinger, delt på den inkrementelle nytten (økte nytten), og uttrykkes som kroner per kvalitetsjusterte leveår:

$$\text{IKER} = \frac{(\text{Kostnad (Amalgam kohort)} - \text{Kostnad (sammenligningsgruppe)})}{\text{QALY (Amalgam kohort)} - \text{QALY (sammenligningsgruppe)}}$$

Analyser ble i tillegg utført for å vurdere usikkerhet i beregning av både kostnader og effektivitet. Da de mest sannsynlige verdiene ble brukt i beregningsmodellen, var gjennomsnittlig økt kostnad per pasient i Amalgam-kohorten 19 416 kr sammenlignet med sammenligningsgruppen som fikk ikke fikk amalgamutskifting, mens gjennomsnittlig økning av QALY var 0,119 med en tidshorisont på to år. Dermed var de ekstra kostnadene per QALY av amalgamutskiftingen 162 680 kr, som normalt blir ansett å være kostnadseffektivt i Norge. Den beregnede kostnadsøkningen per QALY sank med økende tidshorisont, og amalgamfjerning ble funnet å være kostnadsbesparende over både 5 og 10 år.

Hos pasienter som tilskriver helseplager til amalgamfyllinger og oppfyller de inklusjons- og eksklusjonskriteriene som var brukt i prosjektet, er amalgamfjerning med en toårs tidshorisont assosiert med en beskjeden økning i kostnader og forbedret helserelatert livskvalitet.

Analysene av data fra studien indikerer at fjerning av amalgamfyllinger hos denne pasientgruppen trolig er en svært kostnadseffektiv intervensjon, men resultatene må tolkes med noe varsomhet grunnet relativt lite datagrunnlag. Spesielt gjelder dette generalisering av resultatene, som ikke uten videre kan overføres til en bredere populasjon enn den som var omfattet av inklusjons- og eksklusjonskriteriene i studien.

REFERANSE

1. Lamu AN, Björkman L, Hamre HJ, Alræk T, Musial F, Robberstad B (2022) Is amalgam removal in patients with medically unexplained physical symptoms cost-effective? A prospective cohort and decision modelling study in Norway. PLoS ONE 17(4): e0267236. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0267236>

**ARTINORWAY
GRUPPEN**
Formidling og norsk produksjon av tannteknikk

Din partner i digital workflow

MEDIT

3shape

En skanner er mye mer enn å ta et skann!

Vi på Artinorway vet hvor viktig god opplæring og support er i etterkant av et kjøp, derfor ser vi det som vår hovedoppgave at du som kunde skal bli fornøyd hver eneste dag. Gjennom å investere i en skanner fra oss, vil du kunne velge i de ledende produktene på markedet, vi hjelper deg gjennom hele det digitale kretsløpet fra skanning til ferdig arbeid.

Kontakt oss i dag på epost: ola@artinorway.no / postmaster@artinorway.no eller telefon Ola: 94 13 58 92

 /artinorway #artinorwaygruppen